

KARLOVA UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta HUMANITNÍCH STUDIÍ

Katedra OBECNÉ antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(Posudek OPONENTA)

Práci předložila studentka. Anna Hořejší

Název práce: Starý dům ruina nebo domov?

Oponent práce: Mgr. et Mgr. Jan Beseda

Předkládaná práce má za cíl prozkoumat, jak je prožívána a interpretována přeměna starého domů v domov aktéry tohoto procesu. Autorka se snaží tento proces sledovat z hlediska *material cultures studies*. Tento přístup je zajisté velmi přínosný, žel ne každý čtenář je s ním obeznámen. Práci by zkvalitnila kapitola věnovaná tomuto přístupu, která chybí. Pár odstavců věnovaných tomuto přístupu s odkazem na jednu knihu není dostatečné. Ostatně autorka píše, že literatury na dané téma je dostatek (s.5). Avšak právě práce s literaturou patří mezi největší slabiny tohoto díla. V samotné diplomové práci je na 166 stranách použito necelých 20 literárních děl, což je poměrně málo. Citování a práce s literaturou pak nedosahuje úrovně hodné diplomové práce. Některá díla nejsou v seznamu literatury (př. Simmel s. 16, Lévinas s.19, Murphy s.162). Citace v textu jsou neúplné a i seznam literatury je plný chyb. Občas citace chybí úplně (viz např. s. 30 odstavec druhý). Jinde se zase nenalézají odkazy na díla (pozn.11 s.18, Patočka s. 118).

Metodologická část není vůbec podložena literaturou. Autorka nereflektuje, že sběr dat byl částečně proveden technikou sněhové koule. Vzorek informátorů je nedostatečně popsán, není tu ani zmínka o počtu rozhovorů, nebo alespoň počtu informátorů. Chybí tu také informace o zúčastněném pozorování (ta je až na s.11).

Práci je nutné vytknout nejednotnost stylu. Většinou je psána v plurálu první osoby, místy ovšem v singuláru. Autorka nejasně a nadbytečně užívá uvozovek, což vede k rozmlžování pojmů. Práce s pojmy je často její slabou stránkou. Pojmy nejsou dostatečně vysvětlené (viz např. urban sprawl, všednost, fetišizace věcí atd.) nebo jsou užívány nejasně (moderní-

postmoderní). Problém je také, že autorka mísí rovinu lidových modelů s analytickými (obecně přijímané stereotypy s.151). Některá tvrzení jsou nepodložená („touha mít vlastní dům je přirozená” s.30, „přirozenou reakcí” s. 80) a zavání biologický determinismem. Za největší slabinu lze pak považovat, že autorka mísí interpretace empirického materiálů se svými normativními soudy (př. s. 137). Ač autorka píše, že k práci přistupuje s nadhledem, často tomu tak není. Neumí se dostatečně odpoutat z „kultury obyvatel starých domů”, ze svého konzervatismu a jednostranného přístupu, jak píše na s. 8. Při srovnávání nových a starých domů se vyjevuje její „etnocentrismus” viz absolutní soudy typu: Na novém domě není nic, co by mohlo být důstojné s. 118, nový dům nic sociálního neobsahuje s. 144. Uniká jí třeba, že nejen nový dům, ale i ten starý je produktem peněz a hlavně ve své analýze opomíjí cenu času. Některá její tvrzení jsou až banální (viz př. Nový dům není jedinou možnou alternativou s. 151).

Pozitivem práce jsou etnografie. Kladně je třeba hodnotit analýzu přechodových rituálů a Turnerovy teorie liminality. Škoda jen, že nejsou více rozpracovány na místo romantického obhajování starého domu a kritiky toho nového.

Práci hodnotím 21 body, tedy dobře.

V Praze 14.7. 2008

Jan Beseda

